

Boros Imre: Áldás vagy átok?

2012 augusztus 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Hazánk 1990 után fénysebességgel piacosodott, mi több, nemzetközi piacosodott és t?zsdésedett. Ez történt olyan hagyományos magyar és nagyobb részt idehaza fel is használt termékekkel, mint a gabonafélék.

Hajdan a gabonát termel? és állatokat is hizlaló gazda inkább b?rben adta el a termést, állatokat hizlalt és

értékesített.

A „modern” piaccgazdaság nem erről szól. A termelőt a fogyasztóig vezető út a kereskedelem, a finanszírozás – s legkevésbé sem a termelő és fogyasztó – érdekeivel van kiköveve. A földművelőnek nálunk ma többnyire nincsenek állatai, ezért ha akarna sem használna szerves trágyát, helyette műtrágyát vesz, amit a kereskedőnél kap, de a vásárlást finanszírozni kell, mert csak hónapok múlva, az új termés értékesítésekor térül meg az ára. Az állattartónak meg nincs földje, ahol gabonát termelhetne. Manapság már nem gabonát (árpat, búzát, kukoricát) vásárol, hanem tápokat. Tehát újabb két kereskedő és kétszeres finanszírozás a képen...

A tápkészítő gabonát és adalékokat vásárol, de a készletet finanszíroztatnia kell, mert csak kész tápot adhat el a tápkészítőnek. Tehát sok-sok finanszírozás és kereskedelmi árrés, sok költséghalmozás érhető itt tetten. Nem véletlen, hogy az állathizlálók „nem versenyképesek”, s így véstesen zsugorodik a hazai állatállomány. A „modern piaci” költséghalmozás a piacosodás jegyében azzal kezdődött, hogy hazánkra a terménypiacokon is rászabadították a tőzsdéi kereskedést. Tőzsdén kereskedni manapság már nem szükségszerűen konkrét fizikai valóságban is létező árukészletekkel lehet, hiszen a tőzsdéi forgalom sokszorosa a ténylegesen le is szállított gabonának. A tőzsdén javarészt csak spekulálnak. Különösen most várható ez, hogy a szárazság és a növekvő energetikai felhasználás miatt tartós gabonaszűke várható világszerte.

A gabonapiac nálunk a következőképpen működik. A gabonát a termelő megtermeli. A rendszerváltás utáni, „okos” állami intézkedések miatt a termelőnek már nincs raktározási lehetősége, és egyébként ugyanezen okból pénze sem, hogy a következő termést elkészítse. Azt azonnal el kell adnia mindenáron. Természetesen mivel a betakarításkor az eladások dömpingben mennek, az eladási árak nyomottak. Az áremelkedés a betakarítás és a raktározás után rendre bejön. Az állattenyésztő viszont már a „piacról” vásárol, de közben a gabona a készletező kereskedő, a tápkészítő és a tápkészítő miatt a maga „piaci” finanszírozási költségeivel és árréseivel meg van már toldva. Ezért vagyunk ott, ahol vagyunk, versenyképtelenek az állattartók, csődközelben a húsfeldolgozók, és a növekvő árak miatt csökken a húsfogyasztás. Az idén a szokásosnál is cudarabb lesz a helyzet. A tőzsdéi vigasztalanul megy felfelé, tehát minden további feldolgozási szint költségei emelkednek. Drágább lesz a táp, az élősertés önköltsége, és a sor végén pedig ott áll a csodálkozó fogyasztó. Aki nem tudja megfizetni a várhatóan 2000-2200 forintos sertéshúsárakat. Csak a tenyésztőnek maszkírozott élősertés-importőrök maradnak „versenyképesek”, ha továbbra is ügyesen lenyelik az áfát. Látható, hogy a gabonátőzsdé nélkül a baj kisebb lenne. A raktárra vett gabona áremelését nem lehetne a tőzsdén spekulatív áremelkedésre fogni, az árakat a hazai

kereslet-kínálat szabályozná.

A kívánatos út azonban ma járhatatlan. A hazai állatállomány takarmányozásához pedig a legrosszabb körülmények esetén (nagyon gyászos kukoricatermés) is lenne elegendő gabona. Tízdsde nélkül azonban kimaradna „a nemzetközi piac által indokolt” áremelkedés, amelynek a hasznát amúgy is a tízdsdei forgalmazó cégek – többnyire külföldiek – viszik el az él?állat-import?rökhöz hasonlóan. Elmaradna a spekulatív áremelkedés további?r?z? hatása is. Mindenki jól járna: a gabonatermel?, a tápkever?, a tenyészt?, a húsfeldolgozó és a fogyasztó egyaránt. Ma ezek veszítenek, de a gabonaf?zsdések és az él?állat-import?rök nyernek. Gabonaf?zsdék nélkül viszont ?k lennének ránk utalva, és nem fordítva.

Boros Imre - magyarhirlap.hu

Ajánló